

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

624, 227, 2024

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art.11 alin. (4), art.128 și abrogarea art.148 alin.(3) lit. g.) și art. 260 alin. (15) din Legea învățământului superior nr.199/2023*, inițiată de domnii deputați neafiliați Bogdan-Alexandru Bola și Alexandru Kocsis-Cristea (**Bp. 573/2023**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii învățământului superior nr.199/2023, cu modificările ulterioare*, astfel încât studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență în instituțiile de învățământ superior acreditate, inclusiv cei înmatriculați la instituții de învățământ în străinătate, până la împlinirea vârstei de 35 de ani (și nu până la împlinirea vârstei de 30 de ani, cum este prevăzut în prezent), să beneficieze de gratuitate, în condițiile legii, la serviciile publice de transport public local, inclusiv metropolitan și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II a, pe tot parcursul anului calendaristic.

De asemenea, se propune ca finanțarea transportului rutier local și județean al studenților să fie realizată de la bugetul local, respectiv bugetul județean, iar pentru transportul cu metroul și cel feroviar, asigurarea finanțării să se facă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Transportului și Infrastructurii.

II. Observații

1. Având în vedere recenta intrare în vigoare a *Legii învățământului superior nr.199/2023* (la data de 03.09.2023), precum și amplul proces consultativ, decizional și legislativ care a condus la adoptarea noilor reglementări în materie, semnalăm că demersul legislativ preconizat nu este fundamentat și oportun, în condițiile în care, după cum este cunoscut, prin *Hotărârea Guvernului nr. 811/2023 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea facilităților de transport intern feroviar și cu metroul pentru studenți*, emisă în temeiul art. 128 alin. (3)-(5) din *Legea nr.199/2023*, au fost deja aprobate normele metodologice privind acordarea facilităților de transport intern feroviar și cu metroul pentru studenți.

Raportat la aceste elemente, modificările preconizate sunt de natură să genereze o nedorită instabilitate legislativă, aspect care se poate răsfrânge negativ asupra autorităților implicate, asupra operatorilor economici și, indirect, chiar asupra beneficiarilor normei juridice, respectiv studenții.

De altfel, soluțiile preconizate puteau fi formulate ca amendamente în cadrul dezbaterilor parlamentare, iar în măsura în care au fost depuse amendamente, însă acestea nu au obținut voturile necesare pentru a fi admise, nu se justifică repunerea lor în „circuitul” parlamentar.

2. Forma actuală a art. 11 alin (4) a *Legii învățământului superior nr. 199/2023*, prevede: „*Prin derogare de la prevederile art. 66 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile de învățământ superior de stat sunt autorizate, prin prezenta lege, să redistribuie creditele bugetare din soldul la finanțarea de bază, sumele rămase neconsumate și reportate din anii precedenți pentru obiective de investiții noi, sumele rămase necheltuite din investiții finalizate, pentru obiective de investiții noi, pentru obiective de investiții în continuare, precum și alte cheltuieli de natura investițiilor. Sumele rămase în sold, pentru facilități de transport pentru studenți, subvenții pentru cămine-cantine și sumele pentru bursele studenților neridicate în termen pot fi utilizate în anii următori pentru acordarea de burse pentru studenți, precum și alte cheltuieli de natura investițiilor pentru infrastructura de cămine, cantine, pentru susținerea activităților centrelor pentru consiliere și orientare în carieră*”.

Considerăm că actuala reglementare este foarte clară, în sensul că se indică faptul că sumele rămase sunt redistribuite, inclusiv pentru facilitățile legate de transport. Eliminarea din textul art. 11 alin (4) din *Legea învățământului superior nr. 199/2023* a posibilității de redistribuire a sumelor rămase în sold de la facilități de transport pentru studenți atrage imposibilitatea utilizării acestora pentru investiții care servesc interesului studentului, scop avut în vedere inițial de legiuitor.

3. La pct. 2 al art. I din inițiativa legislativă, se propune ca finanțarea gratuității acordate studenților pentru transportul public local și județean să se asigure din bugetele locale și județene, din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, completându-se, în acest sens, art. 128 din *Legea învățământului superior nr. 199/2023*, fără a se stabili care este autoritatea care fundamentează sumele necesare.

Menționăm că în cazul transportului local se propune schimbarea sursei de finanțare, respectiv din sume alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, în sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat.

Precizăm că, în conformitate cu prevederile art. 6 din *Legea nr. 273/2006 privind finanțele locale, cu modificările și completările ulterioare*, sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată reprezintă sursă de finanțare doar pentru cheltuielile descentralizate de la nivelul bugetului de stat către bugetele locale, iar transportul studenților nu reprezintă o cheltuială descentralizată asupra căreia autoritățile administrației publice locale să aibă competențe exclusive sau partajate.

În contextul în care autoritățile administrației publice locale nu au atribuții în organizarea rețelei de învățământ superior, precizăm că la nivel local nu există mecanism de finanțare, în bugetele locale neregăsindu-se indicatorii specifici acestei forme de învățământ.

Legea învățământului superior nr. 199/2023, asigură cadrul legal pentru exercitarea, în instituțiile de învățământ superior, sub autoritatea statului român, a procesului de educație, cercetare și formare continuă și reglementează structura, organizarea și funcționarea învățământului superior din România, statutul personalului din învățământul superior, precum și cadrul legal de asigurare a calității. În acest context, art. 128 alin. (3) privind acordarea gratuității de 90% este o măsură cu aplicabilitate pentru studenții înmatriculați doar în sistemul de învățământ superior românesc, indiferent de naționalitate. Extinderea acestei gratuități

și pentru studenții români înmatriculați la instituțiile de învățământ din străinătate conduce la un impact financiar suplimentar.

Deși în *Expunerea de motive* se arată că „propunerea legislativă nu instituie drepturi noi care să angajeze un impact bugetar suplimentar, ci clarifică contradicțiile dintre articolele și alineatele din *Legea învățământului superior*”, considerăm că extinderea beneficiului de tarif redus cu 90% la transport și pentru studenții care sunt înmatriculați la instituții de învățământ din străinătate are un impact bugetar considerabil care nu a fost prevăzut de către inițiatori.

Totodată, la această dată nu există un model unic de legitimație de student, recunoscută la nivel internațional sau o bază de date cu informațiile despre studenții din întreaga lume, astfel încât să poată fi stabilită fără echivoc apartenența studenților la o instituție de învățământ superior din străinătate.

Precizăm că, în prezent, operatorii de transport nu au posibilitatea de a identifica apartenența studenților la o unitate de învățământ superior din străinătate, deoarece aceștia au documente școlare în limba țării respective.

Chiar dacă s-ar efectua traduceri legalizate ale acestor documente, în lipsa unui document unic de transport pentru acești studenți, operatorii de transport nu vor putea să verifice apartenența unei persoane la o instituție de învățământ superior din străinătate și nici să acorde bilete de călătorie în sistem on-line.

4. Pe de altă parte, apreciem că norma propusă se abate de la scopul inițial avut în vedere de legiuitor, respectiv acordarea de măsuri suplimentare de protecție pentru studenți, menite să prevină fenomenul abandonului de studii existent chiar și la nivelul învățământului superior românesc. Această măsură este acordată pentru cei care studiază în sistemul de învățământ românesc indiferent de naționalitatea studenților fără să existe astfel nici o discriminare.

5. La pct. 4 din inițiativa legislativă, semnalăm că art. 148 alin. (3) din *Legea învățământului superior nr. 199/2023* nu conține în structura sa o enumerare, marcată prin literele alfabetului, fiind necesar să se identifice în mod riguros textul preconizat a fi abrogat.

6. Pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă prevăzute de *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru*

elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, titlul trebuia formulat generic, iar nu prin indicarea exhaustivă a textelor din Legea învățământului superior nr. 199/2023 care fac obiectul modificării/abrogării.

De asemenea, inițiativa legislativă nu este însoțită de studiul de impact asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, cât și pe termen lung (pe 5 ani), sau de informații cu privire la cheltuieli și venituri fiind astfel în contradicție cu practica frecventă a Curții Constituționale.

7. Apreciem că aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar putea conduce la un impact negativ asupra bugetului consolidat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă-

Ion-Marcu CIOBACU
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului